

התקשרות עם קבלנים לביצוע ניקיון העיר

ביקורת מעקב - דוח מבקר העירייה מס' 27

בדוח מבקר העירייה מס' 27 פורסמו ממצאים המתייחסים להתקשרות עם קבלנים לביצוע ניקיון בעיר על ידי עיריית כפר סבא. להלן עיקרי הממצאים והמלצות ביקורת מבקר העירייה בנושא זה, כפי שפורסמו בדוח שנתי מס' 27 של מבקר העירייה לשנת 2003:

ביקורת מעקב

הנתונים המצודכנים לפברואר 2008 מופאים להלן:

- א. בתוכנית העבודה על הקבלן לפיצול 120 ק"מ רץ ניקיון, על מדרכות ומתחמים. פנה שצרכה הביקורת הצירייה ניקתה רק 85 ק"מ.
- ב. הקבלן אינו מקבל תשלום עבור מדרכות ומתחמים שמנקים צופדי הצירייה.
- ג. הצירייה כיום 3 צופדי ניקיון.
- ד. בכ"ס כיום כ- 190 ק"מ רץ על מדרכות ומתחמים לניקיון.
- ה. המחיר שנתמך כיום ציריית כ"ס עבור כל ק"מ רץ ניקיון, הוא 140 ₪ לק"מ (לא כולל מע"מ).

1. הביקורת לא מצאה כל מסמך ו/או פרוטוקול של דיון מעמיק אשר התייחס לקביעת מדיניות הניקיון בעיר, קביעת רמה מסוימת של ניקיון רצוי בעיר, תוכנית אסטרטגית לנושא ניקיון העיר.

רצוי, לדעת הביקורת שדיון כזה יתקיים ושגוף איכות הסביבה, יפעל בהתאם לקביעת מקבלי החלטות בנדון.

ביקורת מעקב:

האצ"ל לאיכות הסביבה מתקיימות ישיבות בהשתתפות מנהל האצ"ל ומנהל המחלקה לניקיון הציור, לקביעת מדיניות ושיתוף בצורה רוחבי עם הפיקוח הציורני. החלטות אסטרטגיות מתקבלות פורום סגן ראש הציור, מחזיק התיק לאיכות הסביבה, מנהל האצ"ל לאיכות הסביבה ומנהל המחלקה לניקיון הציור.

תוכנית העבודה של האצ"ל הינה בהתאם למדיניות שמוכתרת על ידי הנהלת הציור ובאמצעות המנהל על תיק איכות הסביבה שהינו גם סגן ראש הציור. היו מספר דיונים והחלטות שנתקבלו ובהתאם לכך פועל האצ"ל. מצד מצד הדיונים נצרכים גם פראשות מנכ"ל הציוריה.

דיונים נוספים בהרכב יותר ממוצמ, בהשתתפות מנהל האצ"ל לאיכות הסביבה מתקיימים מצד מצד. המנהלים באצ"ל לאיכות הסביבה פועלים בהתאם להחלטות והנחיות המנהלים.

הערת הביקורת: חבל שפרוטוקולים מדיונים אלה לא הומצאו לביקורת.

2. תקציב הניקיון נקבע מתוך האילוצים הכספיים הנובעים ממצבה הכספי של העירייה ומוכתב בדרך כלל, על ידי קביעת מסגרות מגבילות על ידי גזברות העירייה, ללא התייחסות לדרישות האגף לאיכות הסביבה, ניתוח צורכי האגף, קביעת מדיניות, וכד'.

מומלץ כי תקציב הניקיון ייקבע בהתאם לחזון פרנסי העיר וקובעי המדיניות בה, תוך התחשבות מרבית בצרכי האגף ומתן אמצעים נאותים לשמירת רמת ניקיון סבירה בהתאם לקביעת מקבלי החלטות.

ביקורת מעקב:

רמת ניקיון החוצות מושפעת ביחס ישיר מהפראטריס כגון:

- * אורק מסלול הניקיון לביצוע צ"י עובד ניקיון ממוצע (נורמה פראטריס/ק"מ) כיום כפפר סגא - עובד לכל 1.8 ק"מ, בעוד פרשויות אחרות הממוצע 1 ק"מ פרחופות מרכזיים, 1.2-1.5 ק"מ לעובד פשטיח אחרים).
- * כמה קילומטרים ("רצים") רוצים לנקות בכל יום ידנית עם מטאטא כפיס ועם מיכון
- * האם לפצע ניקיון פצמיים ביום המתחמים ואתרים.

- * האט אפצו צ"ר ניקיון" במתחמים ואתרים.
- * קביעת תדירות טיאוט מרכז הכביש באמצעות מכונות טיאוט מכניות (על הצירייה)
- * הגדרת משימות ניקיון מיוחדות בצונות כאן שטיפת מתחמים, מדרכות ורחובות
- ברור כי ארמת התקצוב יש השפעה ברורה על הפרמטרים אציל ואל רמת הניקיון. זאת תוק קבלת ההנחה שהפיקוח על הביצוע נעשה באופן ראוי ושוטף.

הערת הביקורת: הביקורת עדיין בדעה שרמת הניקיון כשמה הוא, והיא חייבת להיקבע ע"י מקבלי החלטות ללא כל קשר להסכם המועסקים בניקיון ולאמצעים אחרים.

3. משיחות שקיימה הביקורת עם בעלי התפקידים העוסקים בנושא הניקיון באגף לאיכות הסביבה, כולל מנהל האגף, מתקבל הרושם כי אנשי האגף מודעים לחוסר שביעות רצון התושבים מרמת הניקיון בעיר והם עצמם ביטאו חוסר שביעות רצון. אנשי האגף זוקפים את חוסר יכולתם לתפקד ולשפר במגבלות התקציביות העומדות לפניהם.

הביקורת חוזרת וממליצה כי תוכניות ביצוע הניקיון חייבות לצאת אל הפועל תוך התחשבות בדעת אנשי המקצוע באגף לאיכות הסביבה, רמת שביעות רצון התושבים ודרישות הניקיון של מקבלי החלטות. רצוי מאוד לקיים דיון ולקבל החלטות בנושא.

ביקורת מעקב:

- מאז שנכתב הדוח האצ"ל עבר מספר שינויים ארגוניים וכן שינוי בתפיסת הצבירה ואחד הנשאים אצ"ל הוטל הדגש הינו שיפור השירות בכלל התחומים נציין מספר סעיפים:
- א. במהלך שנת 2007 ביצע המוקד הצירוני שני סקרי דעת קהל בנושאי איכות השירות על מחלקות הצירייה. המחלקה לניקיון זכתה בהצרכה גבוהה מהציבור על איכות השירות.
- ב. בשנת 2007 ירדו במצט מספר קריאות המוקד בנושא ניקיון רחובות לצומת מספר הקריאות בשנת 2006. דבר המצביע על שיפור.
- ג. בשנת 2007 השתפר באופן משמעותי זמן התאמה לטיפול בקריאות מוקד. זה בא לביטוי באחוז הסירה בתוך זמן התקן. על קריאות מוקד שטופלו בזמן.

ד. צובדי המחלקה לניקיון הציר, מנהל המחלקה ומנהלי האזורים מקבלים מצת לצת שבחים בצ"פ ובכתה בנושאי ניקיון וטיפול בפניות הציבור.
ה. קל מאוד לאמר שהציבור אינו שבצ רצון מרמת הניקיון. האמור לציל מצביע על מצב אחר.

ו. הפצת חוסר יכולת לתפקד על מנהלות אזור מסוימות, איננה קשורה למאבלות תקציביות אלא לרמת השחיקה שלווה בתפקיד קשה לזה.
זדיין קיים מחסור תקציבי כדי לקיים נקיון ברמה הנדרשת.
מקבלי ההחלטות בצירייה, מקבלים את בקשות המחלקה לניקיון לתקצוב, דניט בנושאים ומחליטים על גובה התקציב, לאחר הפצלת שיקול דעת ופחינת ההשלכות. התקציב הינו לפצמים נושא להגדלה אם מתעורר לכך צורך מוכח.

4. לדעת אנשי האגף והדבר מוצא ביטוי בהתכתבות שהוצגה לביקורת, תוכנית עבודה סבירה לרמת נאותה של ניקיון בעיר הייתה צריכה להתייחס לניקיון 160 ק"מ רחובות/מדרכות ביום. בפועל, על פי החוזה הקיים ובמסגרת התקציב שאושר, מבצעים 85 ק"מ בלבד (משמע פחות מ- 50% (!) מהדרוש).

נתונים אלה יש לבדוק, לנתח ולהחליט לגבי הניקיון הדרוש בעתיד ורמת הניקיון אשר תסופק כשרות לתושבים.

ביקורת מעקב:

- א. כפר סבא כיום כ- 190 ק"מ (רצ"י), לא כולל שכונת "כפר ההצצירה" החדשה.
במהלך שנת 2008 אנו צבויים להגיצ לסק 200 ק"מ (רצ"י) כבישים ומתחמים לניקיון. אנו מנקים 120 ק"מ רצ"י בכל יום. כלומר, 63% .
- ב. בנוסף, עפ"י הצורך, לקראת ואחרי אירועים ופניות למוקד, מבצעים צבודות ניקיון דחופות שונות ברחובות ומתחמים כנדרש.
- ג. רצ"י ניקיון מתקיים כפר סבא באופן חלקי רק ברחוב וייצמן בין רוטשילד להרצל, בין 07:00-16:30. בשאר רחובות ומתחמי הציר, אין רצ"י ניקיון. רחוב מנקים פעם ביום או עפ"י התדירות כמה פעמים בשבוע בלבד, עפ"י תוכנית הצבודה, סה"כ 120 ק"מ ביום.

5. הביקורת מבקשת להמליץ על בדיקה מחודשת של המקומות אשר נקבעו לאיסוף ופינוי גרוטאות, גזם, וכו'. רוב המקומות שנבחרו אינם מתאימים ומנופי האיסוף גורמים נזקים למדרכות, לאבני שפה ולכבישים כך שתיקון נזקים אלה עולה סכומי כסף לא מבוטלים.

ביקורת מעקב:

- א. בשנת 2007 האצף לאיכות הסביבה יזם יציקת משטחי בטון ב- 15 נקודות לטמ כרחפי הציר. הממצא היה קבלן שהופצל צ"י מחלקת צבודות ציבוריות.
 - ב. הצבודות בוצעו מתקציב מחלקת צבודות ציבוריות.
 - ג. בשנת 2008, מוסכם עם מנהל המחלקת צבודות ציבוריות על המשק הצבודה ויציקת משטחי לטמ נוספים.
 - ד. במקומות בהם ספורים באצף לאיכות הסביבה, שאסור להניח לטמ מסיבות שונות דואלים להצבת שילוט איסור לריקת פסולת ואזהרה בהתאם.
6. על פי סעיפי החוזה, הקבלן התחייב בביצוע ההתחייבויות שלו, כי לא יועסקו על ידו עובדי עירייה. היות והעירייה מעסיקה 4 עובדי עירייה לצורך הניקיון, לדעת הביקורת על גזברות העירייה לנכות את שכרם החודשי של עובדים אלה (עלותם בשנת 2003 הסתכמה בכ- 275,000 ₪) מהחשבון שהוגש לתשלום על ידי החברה.
- בנוסף העירייה מעמידה לרשות החברה, לצורך ביצוע התחייבויותיה על פי החוזה, ציוד מכני שבבעלותה, מבלי לנכות את שווי השימוש בציוד זה מהתשלומים לקבלן.
- הביקורת מדגישה כי שני נושאים אלו של העסקת עובדים על ידי העירייה והקצאת ציוד מכני של העירייה למטרות ביצוע העבודה, מהווים תוספת לעלות שרותי הניקיון, הנרכשים על ידי העירייה והיה צורך להביאם לידיעת כל הגורמים, כבר בעת היציאה למכרז של החברה לפיתוח משאבי אנוש בשלטון המקומי (1995) בע"מ, על מנת שכל החברות יתמודדו באופן הוגן, תוך שמירת עיקרון השוויונות בין המשתתפים במכרז.

ביקורת מעקב:

- א. בציריית כ"ס המחלקה לניקיון הציר, מוצסקים 3 צובדי ניקיון, אשר מנקים אזורי ניקיון שאינם בתוכנית הצבודה של הקבלן. לפיכך לא מלמדת הצירייה לקבלן עבור הניקיון כרחובות ומתחמים אלה.
- ב. כאשר מי מבין צובדים אלה נצטר מסיבה כלשהי, הקבלן מתבקש להציב מלא מקום ואינו מקבל על כך תוספת. ההחלפה נעשית בהמרה.

7. מהביקורת גם בגזברות וגם באגף איכות הסביבה התברר ששני אגפים אלו לא רואים את חובתם לבדוק ולפקח מידי חודש, על טיב השרות שנרכש, והתשלום לחברה הינו אוטומטי, על פי החשבונית שהחברה מגישה ושהם בעצם 1/12 מההיקף הכספי השנתי של החוזה.

לדעת הביקורת קיימת החובה ששני האגפים ייקבעו כללים ברורים לצורך בחינת השרות שניתן, טיבו ושלמותו. לא יעלה על הדעת, ששירות כה חיוני וכה תובעני, יתבצע באופן שוטף מידי חודש על פני שנים ללא כל שינוי, תיקון, קיזוז ותוך שביעות רצון מושלמת של מקבלי השרות, כשבעצם לא קיימים כל מדדים לבדיקת הביצוע וטיב הביצוע.

לדעת הביקורת יש לקבוע כללים ברורים לבחינת השרות מידי חודש, אם באמצעות מדגם, אם באמצעות פיקוח שוטף של מפקח ניקיון ולאחר שנקבעו סטנדרטים ברורים לגבי מה רוצים לקבל וכיצד.

ביקורת מעקב:

- א. ככל יום מצצות כל מנהלות אזור בדיקת מצב הניקיון ומצפירה לדיעות מפקחי הקבלן אילו רחובות ומתחמים אינם נקיים והינם מתוכנית לניקיון באותו יום צפודה. צצהריים נבדקים הרחובות והמתחמים שם ומה שמצא לא נקי נרשם בטופס דיווח אשר נאסף ונשמר. בסוף חודש הצפודה מופק דו"ח חודשי הכולל הרחובות והמתחמים שלא ניקה הקבלן, עלות לחיוב וקיוצו לעבי כל אזור ואזור.
- ב. כמעט כל יום, נצרכים סוירים בהשתתפות מנהל הצפודה של הקבלן לתיאום ציפיות בתחום הניקיון ולשם מציאת פתרונות למצבים משתנים כגון אחרי גשם סוצר, סופות חול, פקראת חמים ומוצרים וכו'.
- ג. מנהל המחלקה לניקיון ציר מקיים ישיבות תיאום עם מנהלי האזורים ועם נציגי הקבלן לשם הבהרות, עדכון מידע ותיאום צפיות.

ד. הסטנדרטים נקבעים והדרישות לשיפור מצב הניקיון מתעדכנות מעת לעת בהתאם לצרכים ולנסיבות האירועים.

8. עיריית כפר סבא רכשה את שרותי איתור הקבלן המתאים, הפיקוח עליו והתאמת השרות הנרכש למטרות העירייה, מהחברה המנהלת וכל ההתקשרות

בין העירייה לבין החברה מתקיימת באמצעות החברה המנהלת, אשר נהנית מעמלה תמורת שירותיה אלו.

לדעת הביקורת, אילו העירייה הייתה מתקשרת ישירות עם הקבלן (החברה הזוכה) יתכן והייתה זוכה למחיר מופחת יותר, לפחות במחיר העמלה המשולמת לחברה.

הביקורת מאוד ממליצה על בדיקת אפשרות כזו.

ביקורת מעקב:

א. כיום נמסרת צרייית כ"ס סק 140 ש (כא כולל מצ"מ) לקיפומטר (כ"צ).
 פניקיון רחובות ומתחמי.

ה. לא ידוע ולא מוכרת צריייה הקונה שירותי ניקיון רחובות כולל יותר מאשר צרייית כ"ס, לא בהתקשרות ישירה ולא באמצעות החברה פנל וכ"כ.

9. הביקורת העלתה, כאמור לעיל, כי האגף לאיכות הסביבה וגזברות העירייה מקבלים מידי חודש את החשבון, אשר בדרך כלל הינו 1/12 מההיקף השנתי של ההתקשרות ומבצעים את התשלום לחברה המנהלת, בהתאם לדרישתה. כן העלתה עוד הביקורת, כי גם בגזברות וגם באגף איכות הסביבה, לא רואים את חובתם לבדוק ולפקח, על טיב השרות שנרכש מידי חודש והתשלום לחברה הינו אוטומטי, ללא בדיקה מעמיקה כלשהי.

לדעת הביקורת היה צריך ששני האגפים ייקבעו כללים ברורים לצורך בחינת השרות שניתן, טיבו ושלמותו. לא יעלה על הדעת ששירות כה חיוני וכה תובעני יתבצע באופן שוטף מידי חודש על פני שנים ללא כל שינוי, תיקון, קיזוז ותוך שביעות רצון מושלמת של מקבלי השרות כשבעצם לא קיימים כל מדדים לבדיקת הביצוע וטיב הביצוע.

הביקורת ממליצה לקבוע כללים ברורים לבחינת השרות מידי חודש, אם באמצעות מדגם, אם באמצעות פיקוח שוטף של מפקח ניקיון ולאחר שנקבעו סטנדרטים ברורים לגבי מה רוצים לקבל וכיצד.

10. הן בגזברות והן באגף לאיכות הסביבה הביעו, לפני אנשי הביקורת חוסר שביעות רצון מהשיטה הקיימת ומהשרות שניתן על ידי החברה, אולם אף אחד מהם לא מצא ולא קבע נהלים לפיצוי או השבה לעירייה, במידה של אי-עמידה בדרישות העירייה.

הביקורת חוזרת ומדגישה כי לדעתה יש לקבוע את רמת הניקיון הנחוצה ולשמור על רמה זו מידי יום בכל אחד מהאזורים. כמו כן, יש לקבוע כללים ברורים לשמירת רמת השרות מידי חודש או על ידי מפקח או בכל דרך יעילה אחרת, שתמצא לנכון. במידה והשרות לא נתקבל על פי אמות המידה שנקבעו, יש לפעול להשבת כספים לעירייה.

ביקורת מעקב:

לדעת האגף לאיכות הסביבה, נהפך מצדכן פנוע אער ייבדק ויאור צ"י האורחית הרלוונטיים ניתן לצרוק תוק חודש ימים.

11. האגף לאיכות הסביבה אינו אוכף את חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד - 1984, וממילא לא גובה בגין הוצאות שהוציא בעבור פינוי פסולת שהושלכה ברשות הרבים. לדעת הביקורת אכיפת החוק עשויה להיטיב עם העירייה ולשפר באופן ניכר את ניקיון העיר.

ביקורת מעקב:

א. האגף לאיכות הסביבה באמצעות מנהלי אזורים המחלקה לניקיון הציר ופקחים של הפיקוח הצירוני רשמים דו"חות ברירת קנס על ביצוע צפירות בתחומים של הפכת פסולת ברשות הרבים.

ב. מטרת האכיפה היא שמירת הסדר והניקיון ולא החזר הוצאות. אם יתגלו מקרים בהם הפכת פסולת נעשתה על ידי צהריין שנתפס, ולא פונה, הצירייה תחייב אותו בזין הוצאות הפינוי.

12. הביקורת מצאה כי אין מקפידים על אכיפת חוק עזר כפר סבא (פינוי חפצים מיושנים) התשמ"ג - 1983 ואין מענישים את העבריינים. מעבר לכך, קביעת מקומות האיסוף אינה בתיאום עם אגף ההנדסה וברוב המקרים, במקומות שנקבעו נגרמים נזקים חמורים למדרכות, אבני השפה וכד'. הביקורת ממליצה כי גורמים הנוגעים בדבר בעירייה, יתנו דעתם למצב בלתי תקין זה ויפעלו לשינוי נקודות האיסוף בהתאם.

ביקורת מעקב:

*א. לא ככל הרחובות והמתחמים האפשרות לבחור נקודות איסוף אשר הנחת לט
וארוטאות בהם לא תפגע בתשתיות, לפי הרוב מרכז הציר.
ב. שמירה על אי השלכת לט נקודות האסורות נאכפת במידה והצמירה נצפתה.*

13. הביקורת מצאה כי אין אוכפים את חוק עזר כפר סבא (ניקוי מדרכות), התשל"ג - 1973 ואין דורשים מבעלי העסקים לנקות את הרחובות בפתח בתי העסק. עלויות ניקיון אלו נופלות על העירייה ומכבידות על התקציב, ההולך וקטן של האגף לאיכות הסביבה. מומלץ לפעול בהתאם לחוק ולאכוף אותו, על מנת לשמור על רמת הניקיון של מדרכות העיר ובנוסף לחסוך כספים שמשולמים לצורך ניקיון המדרכות באזורים המסחריים.

ביקורת מעקב:

*נמסר לביקורת צ"י האלף לאיכות הסביבה כי, באחריות הפיקוח הצירוני מתבצע באופן
שולט ונרשמים ודרישות ודוחות.*

14. הביקורת מציינת כי ישנם עוד חוקי עזר עירוניים שמטרתם שמירה על איכות הסביבה, ניקיון העיר, אחזקת בעלי חיים, שמירה על חזות העיר וכד'. לדעת הביקורת יש לעשות עוד רבות על מנת להקפיד הקפדה מלאה על אכיפת חוקי עזר אלה והגברת הפיקוח העירוני לשמירת הוראות החוק.

ביקורת מעקב:

*נמסר לביקורת צ"י האלף לאיכות הסביבה כי, באחריות הפיקוח הצירוני וכן על מנהלי
האיזוק, מתבצע באופן שולט ונרשמים ודרישות ודוחות ואף מופאים לדיון.*

15. בין התקצוב לבין עלות החוזה, שהיא ידועה מראש, קיימים פערים לא ברורים. הביקורת העלתה שבסעיף שרותי ניקיון מחויבות הוצאות עבור קבלני עבודות בורות ספיגה, פינוי פסולת ואחרות. הדבר גורם לכך שבעצם סעיף זה מתוקצב מתחת להוצאות הצפויות בפועל ובנוסף, מועמסות בו הוצאות אחרות שאינן שייכות לשרותי הניקיון.

לדעת הביקורת זוהי גם הסיבה לכך שהגזברות אינה משחררת באופן אוטומטי 1/12 מגובה עלות החוזה, מידי חודש. בכך שומרת הגזברות מסגרת מאוד "גמישה" של התקציב בסעיף זה, אך שיטה זו גורמת לכך שלכאורה הסעיף הוא גירעוני, כשבעצם מדובר על תת-תקצוב מראש.

באגף לאיכות הסביבה נוצר מצב, בו הוא מצא עצמו, נתון לאילוצים של ביצוע העבודה בשטח ואספקת הניקיון השוטף של העיר במשך 24 שעות ביממה, מבלי מתן משאבים מתאימים לצורך ביצוע מטלות אלו ולצורך פיקוח יעיל.

לפיכך, החל האגף לנקוט בשיטה של העדפות אזורים מסויימים על פני אזורים אחרים. **כך נוצר מצב, בו חלקים אחדים של העיר, נקיים באופן מניח את הדעת ואילו חלקים אחרים בעיר, אינם זוכים להתייחסות ראויה.**

באופן מעשי הקבלן מפנה 105 ק"מ בכל אחד מששת הימים בשבוע, בעוד העירייה משלמת רק עבור 85 ק"מ, בלבד. נוצר מצב בו חשים באגף "מחוייבות" כלפי הקבלן אשר מבצע עבודה נוספת בשיעור של 20% מבלי שהעירייה תשלם לו תמורת עבודתו זו. מצב זה יוצר אווירה נוחה להקלה והתחשבות בקבלן עד כדי וויתור על רמת וטיב השירות הניתן על ידו, תוך העלמת עין מכוונת, לכאורה.

הביקורת העלתה, בנוסף לכך, את סוגיית "המחיר קבוע" שנקבע מראש בהסכם התקשרות עם החברה הקבלנית. על פי שיטת "המחיר קבוע" הרי שבמידה והחברה תבצע ניקיון או לא תבצע ברמה הנאותה, הרי שהתמורה בגין העבודה, חלקה או שלמותה, הינה אותה תמורה וכך נוצר מצב, כפי שמצאה הביקורת, כי מדי חודש זוכה החברה הקבלנית לסכום קבוע והתשלום מאושר באופן אוטומטי – ללא כל בדיקה ממשית על הביצוע וטיב הביצוע.

הביקורת מדגישה ומעירה שבמקרה זה של "מחיר קבוע" עלול להיווצר מצב בו נשמרות "רזרבות" כספיות ב-"קופת החברה" שידועות רק לחברה ואולי גם לאגף איכות הסביבה, על חשבון אותם אזורים בעיר שלא זכו לניקיון או שזכו בניקיון מופחת. יצירת "קופות" אלו, אין עליהן שום שליטה, בקרה ופיקוח ומאפשרות, למראית עין, לעשות 125 ק"מ במקום 85 ק"מ על חשבון מספר ימי ניקיון קבועים בשבוע, מתוך "קופה" לא ממוסדת ולא מסודרת.

הביקורת מתנגדת ליצירת "רזרבות" כאלה ללא פיקוח, שיתכן שכן מנוצלות או לא מנוצלות כלל וממליצה כי גזברות העירייה תיתן דעתה על כך.